

korte mededelingen

De Koereiger in het Groene Hart van Holland

In november 1974 werd een Koereiger waargenomen ten ZO van het dorpje Cabauw aan de rand van de Lopikerwaard. Deze witte reiger overnachtte in een wilgenbosje langs de Lek. Meestal vloog de reiger om circa 1 uur na zonsopkomst naar de weilanden ten noorden van de Lek, ongeveer 500 meter vliegen. Gefoerageerd werd vooral in het weiland (de nu in ons land broedende reigers zoeken hun voedsel voornamelijk in en bij water). In de periode van 20 november 1974 t/m 10 maart 1975 is deze reiger hier regelmatig gesignaleerd (schrift. med. H. van der Klis). Op 3 januari 1975 samen met Van der Klis deze vogel bestudeerd.

Andere waarneming die zeer waarschijnlijk betrekking heeft op het zelfde exemplaar: 1 maart 1975 1 ex ten westen van Cabauw (schrift. med. F. J. Mayenburg).

Verder zijn mij uit dit gedeelte van Holland nog de volgende waarnemingen bekend: 3 februari 1975 1 ex. langs het Grote Waterschap, ten noorden van Polder Noordzijde, Alblasserwaard (F. J. Mayenburg); 18 maart 1975 1 ex. langs het boezemwater, Polder Noordzijde, Alblasserwaard (F. J. Mayenburg).

Gezien bovenstaande waarnemingen waren er in februari/maart 1975 in de Alblasserwaard en de Lopikerwaard waarschijnlijk 2 Koereigers aanwezig.

In juli 1975 werd de soort voor het eerst waargenomen in de omgeving van het plasseengebied bij Nieuwkoop en Noorden: op 14 en 16 juli werd één foeragerend exemplaar waargenomen in Polder Achttienhoven. Ook deze vogel zocht vooral al lopende in het weiland zijn voedsel, o.a. een kikker werd gepakt.

Verdere waarnemingen:

20 september 1975: Eén Koereiger om 18.12 uur gedaald in een els aan de rand van De Pot (De Pot is het oostelijke beboste deel van het plasseengebied bij Noorden), vlak bij een purperreigerslaapplaats. De reiger kwam uit het zuiden, richting Polder Achttienhoven.

22 september 1975: 1 foeragerend ex. Polder Achttienhoven.

1 november 1975: 1 ex. in het Nieuwkoopse plasseengebied (F. Alta).

Ook in andere delen van ons land zijn in de jaren zeventig Koereigers waargenomen. Zo werd er in Friesland in de periode 18 augustus 1974 t/m 8 november 1974 regelmatig 1 ex. (één keer 2 exx.) bij Anjum waargenomen (Avifauna van Friesland, 1976).

Gezien bovenstaande waarnemingen zou nu

kunnen worden gesteld dat de status van de Koereiger zich in de jaren zeventig van **dwaalgast** (zie het artikel 'Commissie voor de Nederlandse Avifauna: taak en werkwijze CDNA en CSNA' in 'Het Vogeljaar' 25: 13-18) heeft gewijzigd in die van **onregelmatige gast**.

● Ir. H. van der Kooij, Waaloord 81, Woerden.

Geplande spoorlijn door Flevopolders

De plannen voor de aanleg van een spoorlijn van Muiderberg, evenwijdig aan de Pijnasweg door Almere Stad en Almere 3e Kern, zou loodrecht op de Knardijk lopen en ongeveer bij de Torenavalkweg uitkomen om vandaar richting Lelystad te gaan. De hoogte van de spoorlijn zou maximaal 1,55 meter boven het maaiveld in het landelijk gebied liggen. Zeer waarschijnlijk wordt de voorlopige grens van het natuurgebied ook de toekomstige afbakening, zodat de voornamelijk met wilgen begroeide terreinen aan de Knardijk (die nu buiten het voorlopige natuurgebied vallen) geschikt gemaakt worden voor de landbouw. In die situatie zal de spoorlijn dus ook circa 200 meter natuurterrein (aan de Knardijk) doorsnijden. De spoorlijn moet de Knardijk op kruinhoogte passeren. Het huidige tracé, in het landelijke gebied, voorziet niet in een bomerrij langs de spoorlijn.

Het zou wellicht aanbevelenswaard zijn indien de spoorlijn op enige afstand geflankeerd zou kunnen worden met bijvoorbeeld hoge populieren, zodat daar laagvliegende troepen steltlopers, eenden, ganzen, meeuwen en dergelijke tijdens slaap- en voedsel trek (mist of harde wind!) niet het slachtoffer zouden kunnen worden van de draden van de spoorlijn.

Een ander potentieel gevaar voor het natuurterrein is de doortrekking van de Pampusweg door het zuidelijk deel van het natuurgebied. Het schijnt dat de plannen al in een vergevorderd stadium zijn. Het is wellicht nuttig dat buitenstaanders en tevens deskundigen kritische vragen stellen aan de ontwerpers (de RIJP) en de bestuurders (de ZIJP). Het lijkt namelijk niet erg zinvol om een derde parallelweg (naast Oostvaardersdijk en de Rijksweg 6) van Almere naar Lelystad te ontwerpen en aan te leggen.

Het adres van de RIJP: Rijksdienst IJsselmeerpolders, Zuiderwagenplein 2, Lelystad.

Het adres van de ZIJP: De landdrost van de Zuidelijke IJsselmeerpolders, Stadskantoor, Lelystad.

In de uitgave van de RIJP 'De IJsselmeerpolders in kaart' (1974) treffen we op kaart 5 een groot industriegebied geprojecteerd op de plaats waar zich nu het natuurgebied bevindt. In hoeverre deze plannen definitief zijn is ons onbekend.

Nieuwe Controleurs-Vogelwet 1936

Met ingang van 25 november 1977 werden de volgende personen aangesteld als ambtenaar belast met het opsporen van de feiten bij de Vogelwet 1936 strafbaar gesteld:

H. Beers, Heerenveen; J. Hof, Heerenveen; T. Huizinga, Heerenveen; R. van den Hul, Oraniewoud; S. Krikke, Rottum; W. J. Lenstra, Wolvenga; G. Oosterhof, Heerenveen; W. Reitsma, Heerenveen; mevrouw H. H. B. Schothorst-van Dijk, Nieuwehorne; F. Tuinstra, Terzool; mevrouw L. Zondervan-Veltman, Heerenveen, L. Zwanenburg, Nieuwehorne.

Met ingang van 28 november 1977:

J. W. Beijersbergen, Dreischor; J. J. A. van Gils, Roosendaal; C. N. van Gurp, Etten-Leur; G. H. van der Heyden, Roosendaal; Th. H. de Jong, Culemborg; C. P. G. Roestenberg, Tilburg; W. M. van der Voort, Reusel; F. Th. van de Waterlaan, Mierlo.

Met ingang van 29 november 1977:

mevrouw E. H. Arends-Kaindl, Coevorden; K. Beijleveldt, Amsterdam; J. A. Everaers, Den Bommel; J. L. H. D. Eyck, Leiden; R. G. Moolenbeek, Ankeveen; P. C. Tazelaar, Voorhuizen; H. Vader, Haarlem; N. de Vries, Assen; J. Zijp, Purmerend.

Met ingang van 30 november 1977:

J. van der Deen, Stadskanaal, O. Oenema, Ermelo.

Wij wensen de nieuwe Controleurs-Vogelwet 1936 veel succes in hun nieuwe functie.

Redactie.

Texel

Volgens de Texelse Courant van 16 september 1977 werden er dit seizoen maximaal slechts 31 Lepelaars in de plas van De Geul waargenomen, terwijl er anders wel eens 75 stuks bij elkaar werden geteld. Volgens de bewakers van De Geul hebben er daar slechts 5 paren gebroed (1974: 11; 1975: 7; 1976: 6). In De Muy was één nest méér dan vorig jaar, zodat het totaal aantal broedgevallen op Texel gelijk bleef. De Zilvermeeuwen in De Geul namen in aantal af. In 1977 werden 2215 broedparen geteld. In 1973: 1003; 1974:1668; 1975: 1696; 1976: 2587. Bij De Mok werden 32 broedgevallen van de Dwergstern vastgesteld. De nu 19-jarige albino Scholekster blijkt steeds bij De Geul en de Mokbaal te zien te zijn, maar broedde er echter niet.

Vogelbescherming in de praktijk

Op pagina 132 van het verslag van een doctoraal onderzoek voor het vak dierenoecologie van de studierichting biologie 'Overwinteringsoecologie van de Rotgans (*Branta bernicla*) op Terschelling in het seizoen 1974-1975' door Erik van der Bilt, Ben Helming & Twan Thuyls (RIN, Leersum & Zoologisch Laboratorium, afd. Dierenoecologie, Universiteit Nijmegen) lezen we: 'Nog een vreemdsoortig voorval vond op 14 februari plaats toen één van de zogenaamde notabelen van West-Terschelling

schietend op Rotganzen (bij Dellewal) werd betrapt. Na deze datum zijn er daar nooit ganzen meer waargenomen, zodat we kunnen spreken van een zeer ingrijpende verstoring. Ondanks het feit dat deze man geen schietvergunning meer had en bovendien voorzitter in een jagersvereniging was en een functie bekleeft heeft in een vogelwerkgroep op het eiland en in de waddenzeecommissie, werd er door de plaatselijke autoriteiten met succes alle mogelijke moeite gedaan om de zaak af te vlakken. Terwijl het toch om beschermde vogels ging. Dit geeft een aardige afspiegeling van vogelbescherming zoals die in de praktijk voor kan komen. Hopelijk is het echter een uitzondering.' G.T.d.R.

Stralingsverschijnselen bij vogels worden het bewijs geacht van Sovjetrussische nucleaire ramp in de jaren vijftig

Een dissidente Sovjet geleerde zegt dat trekvogels, die naar het Zuiden vliegen om de koude winter in de Sovjet Unie te ontlopen, in hun beenderstelsel de bewijzen meedragen van een nucleaire ramp in het zuidelijk deel van de Oeral 20 jaar geleden. Dr. Zhores Medvedev, een biochemicus, die thans werkt bij het Britse Nationale Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek, schreef in een tijdschrift dat begin november uitkwam, dat de vogels zijn theorie bevestigden over een explosie van nucleair afval, die de Russen hebben verzwegen.

Hij maakte zijn theorie een jaar geleden voor het eerst openbaar in het tijdschrift 'New Scientist'. Westerse geleerden stonden sceptisch tegenover zijn theorie, die gebaseerd is op documenten van Sovjetrussische onderzoekers, maar getuigenissen van uitgeweken Russen hebben de laatste tijd steun gegeven aan zijn theorie.

Nu heeft dr. Medvedev in het zelfde tijdschrift geschreven, dat het peil van strontium 90 in eenden uit de Oeral bewijst, dat de ramp werd veroorzaakt door oude nucleaire afvalstoffen.

'Sommige deskundigen geven er de voorkeur aan dit te beschouwen als een groot reactor-ongeluk. Ik blijf er bij, dat mijn oorspronkelijke verklaring dat de ramp het gevolg was van nucleair afval veel dichter bij de waarheid ligt, ook al zal dat misschien een onverteerbare zaak zijn voor nucleaire deskundigen, die beweren dat alleen militaire reactoren werkelijk problemen veroorzaken,' schreef dr. Medvedev.

Hij gelooft dat een geweldige explosie honderden doden en tienduizenden gevallen van stralingsziekte als gevolg had.

Een groot gebied tussen de industrie-steden Cheljabinsk en Sverdlovsk werd zwaar verontreinigd door strontium 90 en caesium 137. (Herald Tribune, 18 november 1977)

Vogelwetcontrole momenteel zinvol of zinloos?

Het artikel van Brigadier J. W. van Dijk uit Rheden is mij uit het hart gegrepen. Niet alleen omdat hij op plastische wijze een geval beschrijft, waaruit weer eens blijkt, hoe onze gerechtshoven en kantongerechten soms lichtzinnig omspringen met de uitvoering van onze Vogelwet 1936, maar ook omdat zijn aangehaalde verdachte zich weer handig beriep op het beruchte 'goudvinken-arrest', dat op 9 september 1970 in het Staatsblad 422 ongedaan gemaakt werd. Over die affaire, die zo veel financiële en andere tramelant veroorzaakt heeft door onberekenbare uitspraken van onze rechterlijke macht, het volgende: op 9 februari 1968 werden er in Beugen (N.B.) onder verdachte omstandigheden 13 Goudvinken in beslag genomen, waarvan 6 ex. met gesloten voering. Verrassend snel diende dit proces-verbaal op 23 april 1968 voor het kantongerecht in Boxmeer. Onder de meest doorzichtige intriges en dwang ging de kantonrechter voor een overmacht van sympathisanten door de knieën en gaf 6 Goudvinken vrij onder het motief, dat de verdachte daarmee in zogenaamde 'open volièrès' mocht experimenteren om langs die weg tot voortplanting in 'gevangenschap' te komen. Ook die restrictie was tegen alle geldende wetsbepalingen in. De Officier-aanklager tekende evenwel protest aan, maar de rechter bleef bij zijn gedane uitspraak. Maar onder tussen waren niet alleen die 6, maar alle 13 Goudvinken in vrijheid gesteld. Vanzelfsprekend! Een Goudvink kan onder normale omstandigheden onder geen voorwaarden aan een verdachte terug verwezen worden!

Geruggesteund door de machtige vogelvereniging uit Limburg, die in de rechtszaal te Boxmeer voor het 'nodige vuurwerk' gezorgd had, heeft de appellant uiteindelijk doorgevochten tot de Hoge Raad toe. Die hooggeleerde heren kwamen met de lumineuze uitspraak, dat een dier (een vogel) die door de mens gekweekt en verzorgd is, tot pluimvee gerekend dient te worden. Zij baseerden hun inventief idee op een definitie in het woordenboek van Van Dale. Een Goudvink pluimvee! Een leeuwerik, lijster, Appelvink, Pestvogel enz. onder die zelfde omstandigheden (?) natuurlijk evenzo! Met dat arrest kwam de hele Vogelwet 1936 op losse schroeven te staan, want daarin waren alle Europese vogels verboden, behalve het pluimvee enz. Abrupt moest die vogelwet, althans art. 1 daarvan, waarin het befaamde woord 'pluimvee' voorkwam, veranderd worden. In de nieuwe versie kwam het natuurlijk niet meer voor. Op 9 september 1970 werd de nieuwe wet in deze formulering bij Koninklijk Besluit bekrachtigd, nadat de Kamers daaraan hun goedkeuring gehecht hadden.

De regionale opsporingsambtenaren voel-

den zich in het eerste stadium ook danig bij de neus genomen en observeerden de verdachte nauwkeurig. Twee jaren later hadden zij succes! Op 14 januari 1973 betraptten zij hem op heterdaad, toen hij op een afgelegen, goed gecamoufleerd buitenverblijf met een deskundig goed geutilleerde vanginstallatie Goudvinken aan het vangen was. Zij arresteerden hem met de snedige begroeting: 'Zo mijnheer, kweekt u zó Goudvinken?' Verdachte had geen enkel woord meer te missen! Het bedrog was duidelijk opgelost! Niet alleen ter plaatse, maar ook bij hem thuis werden weer een respectabel aantal beschermde vogels in beslag genomen. Dat was de succesvolle apotheose van een misleidende en geraffineerde affaire, die zoveel geld en hoofdbreken gekost had, al was het alleen slechts aan honoraria van Officieren en Senatoren, en wie er nog meer bij ingeschakeld zijn geweest.

Van de interim-periode tussen de uitspraak van de Hoge Raad en de inwerkingtreding van het nieuwe wetsartikel is gretig gebruik gemaakt door wildvogelhouders in den lande, die ook met de wet op de hoogte waren. Brigadier Van Dijk is daarmee blijkbaar ook geconfronteerd geworden. Bovendien heeft hij in zijn artikel volkomen gelijk, als hij constateert, dat er aan de uitvoering van de Vogelwet heel wat mankeert, om van de Natuurbeschermingswet 1973 en de recente wet op uitheemse planten en dieren nog niet te spreken.

In principe is het beschamend, dat deze diverse beschermingswetten gecreëerd moesten worden, omdat door geld- en hebzucht ons milieu, ons natuurbezit, zo bevlekt, zo genivelleerd is. Allicht is deze signalering een al te symplistische opstelling en hun urgentie is al te duidelijk! Maar nu deze realiteit op tafel ligt, dient ons justitieel apparaat zich daaraan met strenge normen te houden en bij veroordelingen geen milde boetes op te leggen, die lager zijn dan de kostprijs van de verbeurd verklaarde dieren in de illegale handel. Een dergelijke uitspraak van de rechter stimuleert tot herhaling van de overteding en wordt het probleem van Brigadier Van Dijk: 'Is vogelcontrole zinvol of zinloos' alleszins discutabel.

Nog een ander facet speelt een funeste rol. De verbeurd verklaarde 'kneusjes' worden met alle risico's van dien in de vrije natuur teruggeplaatst, terwijl bij een minieme strafmaat tóch weer volwaardige exemplaren aan het milieu onttrokken worden. In deze situatie wordt vogelcontrole inderdaad zinloos! Een geacclimatiseerde 'kooivogel' heeft doorgaans een grotere overlevingskans dan een versgevangen exemplaar, dat dit proces nog volledig moet doorlopen. Daardoor wordt de aangerichte schade aan de natuur extra groot en de bedoeling van de wetgeving volkomen te niet gedaan.

Hiermee wil ik geenszins betogen om de verschillende natuurbeschermingswetten maar af te schaffen. Integendeel, daarvoor is het algemene natuurbesef en de milieuwaardering nog lang niet rijp genoeg. Maar wel moet de tenuitvoerlegging van deze wetten op een heel andere leest geschoeid worden.

Het heeft geen zin en het is allerminst mijn intentie om progressief en laatsdunkend onze gevestigde wetgeving rigoreus af te breken. Er blijven helaas steeds twee diametraal staande facetten: goedwillenden en egoïsten. Daarvoor moet een bos van voorschriften en bepalingen jammer genoeg gehandhaafd blijven. En zelfs dié zullen vaak niet afdoende zijn!

We zien dat de laatste tijd ook zo apert in de hevige aversie tegen de Jachtwet. Ook daar zijn jagers én schieters! Een effectieve selectie zal ook daar een ondoenlijke affaire blijven, die door geen wet, waaraan slechts summier de hand gehouden wordt, ondervangen kan worden.

Er staat al enkele jaren een nieuwe Vogelwet op stapel. Daar zal heel wat aan te sleutelen zijn, daar het milieubeeld zo'n complex grootheid geworden is, waar recreatie, meerdere vrije tijd, verhoogde koopkracht en meer veranderingen sinds 1936 grotere invloed zijn gaan uitoefenen dan voorheen. Ook de status van de zogenaamde 'kooivogels' bleef voor velen steeds een ondoorzichtelijke zaak! Hopelijk komt er nu wat beters uit de bus!

• Frater Simon Deltour, Frankrijkstraat 101, Eindhoven, tel. 040-439208.

Heimans en Thijsseprijs voor Jan P. Strijbos

Op 17 december 1977 werd in de Koningszaal van Artis te Amsterdam de Heimans en Thijsseprijs voor het jaar 1977 uitgereikt. Deze prijs is bestemd voor personen, die — anders dan uit hoofde van hun ambtelijke functie — hebben bijgedragen tot voortzetting van het levenswerk van E. Heimans en dr. Jac. P. Thijsse door het stimuleren van de algemene belangstelling voor plantengroei en dierenleven en de bodemgesteldheid in Nederland. De prijs voor het jaar 1977 werd uitgereikt aan de heren C. Sipkes (82) te Rockanje voor zijn verdiensten op het gebied van florabeheer in Nederland en Jan P. Strijbos (86) voor zijn grote stimulans bij het Nederlandse volk voor het natuurgebeuren, in het bijzonder de vogels. Strijbos hoopte dat de talrijke aanwezige vrienden en bekenden zich die middag niet al te veel veele hebben. Onze hartelijke felicitaties aan beide natuurbeschermers!

Van de E. Heimansstichting is prof. dr. V. Westhoff, voorzitter en W. A. Luijnenburg, secretaris-penningmeester. Van het Dr. Jac. Thijssefonds is drs. R. J. de Wit voorzitter en W. A. Luijnenburg secretaris-penningmeester. Het adres is Utrechtsestraatweg 14 B., Woerden, tel. 03480-15934.

Kraanvogelwaarnemingen gevraagd

Lezers van 'Het Vogeljaar' verzoeken wij hun waarnemingen van Kraanvogels aan ons op te zenden. De volgende gegevens zijn voor ons van het meeste belang: tijdstip, plaats, aantal, vorm van de vlucht, trekrichting, weersomstandigheden ter plaatse (met name de windrichting), eventuele pleisterplaatsen en het gedrag aldaar.

De waarnemingen boven de Waal kunnen opgezonden worden aan: H. Wessels, Orion 12, Aalten (Gld.).

Waarnemingen beneden de Waal naar: W. Vergoossen, Brugweg 20, Echt (L.). Ook buitenlandse waarnemingen zijn op dit adres zeer welkom.

Bonte Kraaien in Finland

In 'De Nederlandse Jager' 82 (22) : 851 lezen wij: 'In Finland doet de Bonte Kraai zijn naam eer aan; hij maakt het werkelijk te bont: 20% van de eieren van waterwild wordt door hem geroofd, evenals een groot gedeelte van de eieren van Fazanten en hoenders. De bonten viskwekerijen worden ook door de vogels belaagd. Jaarlijks worden 150.000 Bonte Kraaien in Finland afgeschoten. Ook zijn in Finland nog de natuurlijke vijanden van de kraai, zoals Havik en Oehoe. De sterke toename van de kraaien wordt geweten aan de wegwerpmaatschappij.'

Tot zover 'De Nederlandse Jager', waarin geen bron wordt vermeld waar de gegevens vandaan komen. Wél kunnen we begrijpen dat als er in Scandinavië zo fel op Bonte Kraaien gejaagd wordt, de soort bij ons (als vogel waarop niet meer gejaagd mag worden) immer meer in aantal achteruit gaat. Hoeveel moeten er vroeger niet zijn geweest toen het in ons land 's winters nog wemelde van Bonte Kraaien?

Ondanks de toename van vuilnisbelten in ons land blijkt de Bonte Kraai hier 's winters niet van te kunnen profiteren.

Jan P. Strijbos bedankt voor de Heimans en Thijsseprijs 1977. Amsterdam, 17 december 1977. Foto: Wim Mooijman.

Posters ten behoeve van uilenbescherming

Deze poster werd uitgegeven door de 'Roofvogelwerkgroep Meijerij'. Ze zijn bedoeld om op te hangen in openbare gebouwen, daar waar dus veel mensen komen, die eventueel iets te maken hebben met uilen of er mee te maken kunnen krijgen. De werkgroep heeft ze onder andere massaal opgehangen bij de plaatselijke boerenbonden, waar ze een gunstig effect uitoefenen op de vaak onwetende boeren. Tevens zijn ze opgehangen op NCB-scholen (vaak agrarische) en politiebureaus.

De posters zijn te bestellen door storting van f 3,— op postgiro 2 846 672 tnv 'Roofvogelwerkgroep Meijerij', per adres Ger van den Oetelaar, Kerkheiseweg 18, Liempde (N.B.). Bij bestelling van méér dan 1 exemplaar f 2,50 per stuk.

Italiaanse vogelmoord loopt gevaar te verergeren

Het 16 'Raamwetontwerp over de jacht in Italië' is na lang wachten met enkele wijzigingen goedgekeurd. Deze houdt in dat de vogeljacht niet van augustus tot eind maart meer zal duren, maar het gehele jaar geoorloofd zal zijn. Bovendien zal het gebruik van lokvogels, levende Steenuilen en valken bij de vogelschietterij geoorloofd blijven. Eén Italiaanse partij, de PRI (Partito Radicale Italiano) heeft zich hiertegen verzet! Wij hebben de Italiaanse regering een telegram gezonden waarin wij verzoeken de vogeljacht niet te verlengen en vogelvangst met levende lokvogels, netten en jachthutten te verbieden. De PRI hebben wij bovendien telegrafisch medegedeeld dankbaar te zijn voor hun tegenstand om nog wat van onze Europese trekvogels te redden!

Staatsbosbeheer verhuist

Alle afdelingen van het Staatsbosbeheer zijn sinds augustus te Utrecht in één gebouw verenigd. Op de 18e verdieping van het nieuwe Rijkskantorengebouw 'Westraven' zijn dus ook de afdelingen landschapsarchitectuur, recreatie, zaad- en plantsoenvoorziening, in- en externe betrekkingen, natuurbehoud en statistiek en inrichting te vinden. In dit gebouw zijn ook de Cultuurtechnische Dienst en de Directie Beheer Landbouwgronden gevestigd.

'Westraven' is te vinden op het Kanaleneiland in Utrecht, pal naast de bekende Galecopperbrug en 'van buiten' bereikbaar via de A12 (Den Haag-Utrecht-Arnhem), afslag Utrecht en vanuit de stad Utrecht via de Europalaan. Schriftelijk is het Staatsbosbeheer nu bereikbaar onder postbusnummer 20.020, postcode 3505-LA-Utrecht. Het telefoonnummer is 030-859111.

Oproep

Teneinde een inzicht te verkrijgen waar vogelaars in Waterland zich mee bezighouden, zou de Vogelwerkgroep Waterland het zeer op prijs stellen hiervan kennis te mogen nemen.

Een ieder, die actief is in Waterland op vogelgebied, met name ten oosten van het Noordhollands kanaal (bijvoorbeeld nestkasten, inventarisatie, tellingen, waarnemingen, educatie en dergelijke) verzoeken wij contact op te nemen door middel van een briefje of telefoontje aan onderstaand adres.

- Vogelwerkgroep 'Waterland', per adres K. Osinga, Marathonstraat 48, Purmerend (Overwhere), tel. 02990 - 3 14 88.

Botter Octopus. Zeilzwertocht op de Wadden. Iets aparts voor natuurliefhebbers die een week zonder luxe overleven. Prijs met kost f 200,— per week. Vraag folder bij J. van Boven, Binnenstreek 50, Schiermonnikoog.

Te koop aangeboden:

Circa 125 houtbeton-nestkasten, vliegopening merendeels 32 mm à f 14,—, een houten spechtenkast (Grote Bonte Specht) f 50,— en eterniete steenuilpijp f 65,—. De kasten zijn slechts 2 seizoenen gebruikt. Proefboomgaard 'De Schuilenburg', Lienden (Betuwe), tel. 03443 - 12 16 ('s avonds: 08886 - 14 98).

Werkgroep Kritisch Bosbeheer

De landelijke Werkgroep Kritisch Bosbeheer werd in maart 1977 geboren uit een Amsterdamse discussiegroep, die zich bezighield met de nota Natuurmonumenten en bestaat, naar de coördinator Cees Piël mededeelt, voornamelijk nog uit biologen en bosbouwstudenten van Wageningen. Men is nu bezig met de samenstelling van een speciale nota over natuurbosbouw. Het adres van deze werkgroep is Huigenbos 229, Amsterdam, tel. 020 - 98 43 77. Men kan daar een nota bestellen voor f 2,50.

Vogeljaar-stickers

De Stichting 'Het Vogeljaar' heeft gehoor gegeven aan het verzoek van vele lezers om weer een sticker te maken. U ziet hier een afdruk van beide stickers. In de komende tijd zal de redactie van 'Het Vogeljaar' bij haar uitgaande correspondentie één van deze stickers bijsluiten.

Abonnees van 'Het Vogeljaar' kunnen, d.m.v. een postzegel van 55 cent te zenden in een gefrankeerde envelop aan 'Het Vogeljaar', Bellaertsstraat 16, 6721 WB Bennekom, in het bezit komen van beide stickers.

Wim Werkman

Actie anti-jacht op trekvogels

Het Belgische Verbond tot Bescherming van de Vogels, Durentijdelei 8, B 2130 Brasschaat, België, heeft een sticker (hierbij afgebeeld), twee kleine aanplakbiljetten en een grote

poster uitgegeven aangaande 'NEEN... GEEN JACHT OP TREKVOGELS'. Dit propagandamateriaal wordt uitsluitend verkocht ten behoeve van het 'Internationaal Fonds voor de Bescherming der Trekvogels'. De stickers worden voor Bfrc 20 per stuk verkocht, evenals elk der aanplakbiljetten. Terwijl Bfrc 50 voor de grote poster wordt gevraagd, die een jager voorstelt die een snip schiet. Het is een reproductie van een aquarel, geschilderd door Jean Depiesse, ontwerper van het eerder uitgegeven aanplakbiljet getiteld: 'Vogels horen thuis in de Natuur'.

Overmakingen worden verwacht op PCR Nr. 000-0296530-01 van het Belgische Verbond tot Bescherming van de Vogels, 2130 Brasschaat, België onder vermelding 'ten behoeve van Int. Fonds Bescherming Trekvogels'.

Het 'eerste' Kievitsei

De redactie zal óók dit jaar toezending van krantenberichten over Kievit en eierrapen zeer op prijs stellen.

Het actieve Komitee tegen den Vogelmord e.V., Neuer Wall 2, 2 Hamburg 36, telefoon 040-367433 (Frau Dr. I. Jaffke) heeft zich recentelijk weer fel gekeerd tegen een bezoek aan Italië als vakantieland!

Pinda-etende Vlaamse Gaai

Naar aanleiding van het stukje over 'Pinda-etende Kauwen' in 'Het Vogeljaar', jaargang 25: 268 het volgende:

Enige weken geleden belde mij een jongen op, dat bij hun geregeld een Vlaamse Gaai aan een sliert pinda's hing. Ik maakte hiervan melding in mijn rubriek 'De Natuur van dag tot dag' in de regionale pers en kreeg prompt een melding, dat dit enige jaren geleden ook gezien was. Ook wij hebben elke winter ritsen pinda's hangen, maar nooit een Vlaamse Gaai een poging zien wagen een nootje te bemachtigen. In de eerste week van december riep mijn vrouw plotse-ling: 'Er zit een Vlaamse Gaai bij de pinda's!' Het snoer hing aan een tak in een struik en met veel moeite kon de gaai er — vanaf een zijtak — bij. Hij trok een pinda van de sliert, vloog er een eind mee weg en verorberde daar de buit. Dat herhaalde zich enige ma-len. Om de gaai te 'pesten' heb ik de sliert verhangen, zodat de gaai er niet meer bij kon. Wie schetst mijn (onze) verbazing toen we een tijdje later de Vlaamse Gaai onder aan de pinda's zagen hangen, net als een Kool- en Pimpelmees. Hij haalde er een pinda af en vloog er mee weg. Nadien heb-ben wij de gaai niet teruggezien, althans niet bij de pinda's. Kennelijk vond hij een en ander te inspannend!

- M. de Jong, Lucernehof 38, Nagele, Noord-oostpolder.

Huismus-kannibalisme

Naar aanleiding van Jaap Taapkens medede-ling in het Vogeljaar 25: 163, over zijn ont-moeting met een kannibalistische Huismus wil ik hier graag een door mij ruim 30 jaar ge-leden gedane waarneming vermelden van een Huismus (♂ of ♀), die een, uit een ± 4 meter hoog gelegen nest, uitvliegend boom-kruiperjong achtervolgde, dat bij landing op de grond fel op de kop werd gepikt en zeker zou zijn omgekomen, indien ik niet tussenbeide was gekomen.

Als verklaring voor dit vreemde gedrag van de mus heb ik steeds aangenomen, dat deze mus vermoedelijk in de waan verkeerde, dat het boomkruiperjong een grote en voor hem zeer smakelijke vlinder was.

- Dr. G. A. de Vries, Chopinlaan 1, Baarn.

Sterke vraag naar dons

De prijzen van donzen dekbedden zullen met ongeveer 50% omhoog gaan. China is 's werelds grootste donsleverancier en daar werd in april op een beurs in Kanton een prijsstijging van 30%, ten opzichte van januari, genoteerd. De Verenigde Staten is de grootste afnemer. Er is steeds meer dons nodig voor skikleding, slaapzakken en dergelijke. Afgezien van allerlei andere proble-men in China — ondermeer het trans-port — is daar het afgelopen half jaar het aantal watervogels, waarvan dons in grote hoeveelheden wordt gebruikt, sterk terug-

gelopen ten gevolge van een enorme droog-te waardoor allerlei meren en plassen droog kwamen te staan. Wij hopen dat de producenten van synthetische vezels een betere kwaliteit zullen gaan ontwikkelen waardoor in de wereld de vraag naar dons wat zal verminderen. J.T.

Vogelbescherming op Malta

De regering van Malta is van plan maatregelen te nemen ter bescherming van trek-vogels. Zo denkt men aan het beperken van de jacht. Het World Wildlife Fund te Morges heeft aangedrongen deze maatregelen zo spoedig mogelijk te realiseren daar deze aanzienlijk zouden bijdragen tot de natuur-bescherming op Malta en in het belang zou zijn van de Europese trekvogels.

Het WWF heeft aangeboden advies te ver-strekken, zowel op het gebied van natuur-educatie en wetgeving als bij de voorberei-dingen van het natuurbeschermingsbeleid. Wij hopen dat dit in nauwe samenwerking zal gaan met de vogelbeschermingsorgani-saties op Malta. Het Wereld Natuur Fonds - Italië heeft zich namelijk meerdere malen in

Twee geschoten mannetjes Wielewalen en een Sperwer door vogeljagers op Malta, eind april 1977.

Foto: Jaap Taapken.

verbinding gesteld met de regering van Mal-ta zonder voorafgaand overleg met de Mal-tezer vogelbeschermers van MOS en ICBP! Eind april 1977 overhandigde de minister van educatie, dr. Philip Muscat, van Malta tijdens een interview een lijst van vogelsoor-ten aan D. A. C. van den Hoorn en Jaap Taapken welke ingaande 22 mei 1977 in een speciale wet als 'jachtvogel' aangewezen zouden worden. Tot op heden is deze be-lofte niet uitgevoerd, waarop Jaap Taapken kortgeleden de minister heeft geattendeerd.